

DOMSTOLENS BESLUT (första avdelningen)
den 17 september 1996 *

I mål C-19/95 P,

San Marco Impex Italiana Srl, bolag bildat enligt italiensk rätt, Modena (Italien), företrätt av advokaten Lucette Defalque, Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

klagande,

angående överklagande av dom meddelad den 16 november 1994 av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (femte avdelningen) i mål T-451/93, Rec. s. II-1061, San Marco mot kommissionen, i vilket det förs talan om upphävande av denna dom samt ersättning för den skada som klaganden anser sig ha lidit inom ramen för ett avtal om offentlig upphandling som klaganden ingick med regeringen i Demokratiska republiken Somalia,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av juridiske rådgivaren Hans Peter Hartvig och Claire Bury, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

meddelar

* Rättegångspråk: engelska.

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D. A. O. Edward (referent) samt domarna P. Jann och L. Sevón,

generaladvokat: N. Fennelly,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

- 1 Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 26 januari 1995 har bolaget San Marco Impex Italiana (nedan kallat San Marco) med stöd av artikel 49 i EG-stadgan för Europeiska gemenskapernas domstol överklagat förstainstansrättens dom av den 16 november 1994 i mål T-451/93, Rec. s. II-1061, San Marco mot kommissionen, genom vilken denna ogillade talan som avsåg ersättning, enligt artiklarna 178 och 215 andra stycket i EEG-fördraget, för den skada som klaganden anser sig ha lidit inom ramen för ett avtal om offentlig upphandling som den ingick med regeringen i Demokratiska republiken Somalia.
- 2 Inledningsvis är det lämpligt att kortfattat redogöra för den bakgrund till tvisten som framgår av den överklagade domen.

- 3 Den 3 mars 1987 ingick kommissionen, för Europeiska ekonomiska gemenskapens räkning, ett avtal med Demokratiska republiken Somalia genom vilket kommissionen accepterade att finansiera ett projekt som föreslagits av den somaliska regeringen avseende projektering och byggande av fem broar över floden Shebelli och en bro över floden Juba samt byggande av tillfartsleder. Detta avtal ingicks med tillämpning av den andra konventionen AVS-EEG undertecknad i Lomé den 31 oktober 1979 (EGT nr L 347, 1980, s. 2, nedan kallad den andra Lomékonventionen), och motsvarande medel tillhandahölls av den femte Europeiska utvecklingsfonden (nedan kallad EUF) (punkt 1).
- 4 Efter en uppmaning att lämna anbud ingick San Marco den 22 februari 1988 ett avtal med den somaliska utrikesministern i dennes egenskap av nationell utanordnare för somaliska Ministry for Public Works and Housing. Avtalet godkändes av kommissionens delegat i Somalia (nedan kallad delegaten) och av Consulint International (nedan kallat Consulint), en rådgivande ingenjörskfirma som den somaliska regeringen hade anlitat för övervakning av bygg- och anläggningsarbetena (punkt 2).
- 5 Arbetet påbörjades i maj 1988 (punkt 5).
- 6 Två problem uppkom då. Det första gällde utbyte, på förslag av Consulint, av ett av de material som användes till fundamenten för tillfartslederna, eftersom det inte fanns tillgängligt tillräckligt nära arbetsplatsen. Detta utbyte medförde att enhetskostnaden för materialet ökade. Det andra problemet uppstod när delegaten vägrade godkänna två fakturor som innehöll prishöjningar för vissa delar (cement, stål, bränsle och arbetskraft) på grund av att prishöjningarna endast baserades på fakturor och inte — för det aktuella materialet — på bevis om stigande marknadspriser (punkt 6—8).
- 7 Den 23 augusti 1989 begärde den nationella utanordnaren via kommissionens delegat att få ytterligare medel om 750 000 ecu för att kunna lösa i synnerhet dessa

två problem. Då man förväntade sig att dessa medel skulle beviljas, skickades den 28 augusti 1989 tillägg nr 1 till avtalet — upprättat av Consulint och underskrivet av klaganden, den nationella utanordnaren och somaliska Ministry for Public Works and Housing — till delegaten för godkännande (punkt 13—14).

- 8 Den 21 december 1989 informerade kommissionen via sin delegat den nationella utanordnaren om sitt beslut att tillhandahålla ytterligare medel om 750 000 ecu. Genom skrivelse av den 25 december 1989 informerade det somaliska Department of Highways Consulint om att ”tillägg nr 1 (ytterligare medel) hade godkänts”. Den 27 december 1989 tillsände Consulint klaganden en kopia på denna skrivelse och uppgav att de ytterligare medel om 750 000 ecu hade beviljats ”i enlighet med tillägg nr 1” (punkt 15—16).
- 9 Genom skrivelse av den 6 februari 1990 informerade delegaten det somaliska Department of Highways att han inte kunde godkänna det tillägg som hade föreslagits. Den 1 mars 1990 föreslog han i stället att en ändrad version skulle undertecknas. När klaganden, ministern för Public Works and Housing och den nationella utanordnaren undertecknat den ändrade versionen, skrev delegaten den 1 mars till somaliska Ministry for Public Works and Housing för att informera det att han vägrade godkänna tillägget. Klaganden hade enligt hans mening inte rätt att få justera sina enhetspriser för materialet till fundamentet, och klaganden hade inte lämnat tillräckligt belägg avseende prisökningen för cement och stål. Denna skrivelse bekräftades den 6 juni 1990 (punkt 17—20).
- 10 I december 1990 utbröt inbördeskrig i Somalia. Den 1 mars 1991 skrev kommissionens generaldirektör för utvecklingsbistånd, i sin egenskap av chefutanordnare — den myndighet som i enlighet med artikel 121.1 i den andra Lomékonventionen är den högst ansvariga för förvaltningen av EUF: s medel — till klaganden och informerade denne om att han tillfälligt övertagit den nationella utanordnarens uppgifter med stöd av artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF, eftersom han ansåg att den nationella utanordnaren inte längre var i stånd att

utföra sina uppgifter. I denna egenskap informerade chefutanordnaren klaganden att han med stöd av artikel 93.1 i de allmänna villkoren sade upp avtalet med verkan från och med den 1 mars 1991 (punkt 22—23).

- 11 I skrivelse av den 7 februari 1992 tillsände klagandens ombud kommissionen en fullständig redovisning av de anspråk som de hade, på sammanlagt 4 389 498,40 ecu, för i synnerhet obetalda fakturor och de belopp för vilka betalning begärdes enligt kommissionens skrivelse av den 1 mars 1991. Genom skrivelse av den 15 april 1992, som bekräftades genom en skrivelse av den 11 maj 1992, avvisade kommissionen de anspråk som framstälts av klagandens ombud (punkt 28—29).
- 12 För en mera omfattande redogörelse av bakgrunden till tvisten hänvisas till punkt 1—29 i den överklagade domen.
- 13 Den 7 juli 1992 väckte klaganden talan vid förstainstansrätten om ersättning för den skada som den anser sig ha lidit i samband med detta avtal om offentlig upphandling.
- 14 Genom dom av den 16 november 1994 ogillade förstainstansrätten talan.
- 15 I huvudsak konstaterade förstainstansrätten för det första att den inte var behörig att avgöra målet om klagandens avtalade rätt att få betalt för fakturorna. Den ansåg att detta enligt artikel 132 och bilaga XIII i den andra Lomékonventionen skulle avgöras genom ett skiljeförfarande (punkt 42).

- 16 För det andra ansåg förstainstansrätten att kommissionens delegat hade rätt och även skyldighet att vägra godkänna fakturor som inlämnats av entreprenörer, om han hade berättigade skäl att betvivla att villkoren för finansiering från gemenskapens sida var uppfyllda (punkt 50).
- 17 För det tredje konstaterade förstainstansrätten att klaganden inte hade inkommit med någon bevisning till stöd för att det var obefogat av delegaten att vägra att godkänna ifrågavarande fakturor. Klaganden hade inte heller visat att den, med beaktande av kommissionens agerande, hade en berättigad förväntning om att delegaten skulle godkänna ifrågavarande fakturor (punkterna 56, 73 och 74).
- 18 För det fjärde ansåg förstainstansrätten, avseende frågan om ökning av enhetspriset för materialet till fundamentet för tillfartslederna, att delegaten hade rätt att vägra godkänna ifrågavarande fakturor. Klaganden hade gett ett fast enhetspris utan att ha gjort en grundlig undersökning före sitt bud. Som en följd av detta hade klaganden avsevärt underskattat tillgängligheten, nära byggarbetsplatsen, av en av de komponenter som behövdes (punkt 57—62).
- 19 För det femte angav förstainstansrätten att klaganden inte heller vid den behöriga domstolen hade visat att den hade vissa fordringar på den somaliska regeringen (punkt 67).
- 20 För det sjätte var kommissionen enligt förstainstansrätten inte skyldig att ersätta de utgifter som uppkommit före avtalets uppsägning (punkt 93).

- 21 För det sjunde ansåg förstainstansrätten att varken klagandens berättigade förväntningar eller rättssäkerhetsprincipen hade åsidosatts. Klaganden kunde nämligen inte stödja sig på ett i en skrivelse påstått löfte att betala som avsänts efter det att utgifterna i fråga hade uppkommit (punkt 95—98).
- 22 För det åttonde ansåg förstainstansrätten att klaganden inte hade visat att den skada som den ansåg sig ha lidit berodde på att chefutanordnaren hade sagt upp avtalet (punkt 107).
- 23 Slutligen var enligt förstainstansrättens mening ordalydelsen av skrivelsen av den 1 mars 1991 inte sådan att klaganden kunde få en berättigad förväntan om att kommissionen skulle kompensera den för eventuella förluster till följd av avtalets uppsägning (punkt 112).
- 24 Den 20 januari 1995 överklagade San Marco denna dom.

Grunderna för överklagande

- 25 I överklagandet har klaganden begärt att domstolen skall upphäva förstainstansrättens dom, ompröva hans begäran och förplikta kommissionen att till honom utge totalt 4 389 498,40 ecu, eller i andra hand totalt 2 504 280,07 ecu, varav 148 192,09 ecu avser felaktig hantering av fakturorna, det ostridiga beloppet 483 830,65 ecu avser obetalda fakturor och 1 922 258 ecu avser förlustersättning till följd av avtalets uppsägning.

- 26 De grunder som har åberopats av klaganden avser dels utebliven betalning av vissa fakturor, dels kommissionens underlåtenhet att betala ersättning efter avtalets uppsägning.
- 27 Beträffande utebliven betalning av vissa fakturor har klaganden åberopat åtta grunder som går ut på:
- förstainstansrättens felbedömning av de faktiska omständigheterna vilket ledde till felaktig rättstillämpning,
 - klagandens skyldighet att strikt följa de instruktioner den fick av Consulint,
 - kommissionens felaktiga tillämpning av avtalsklausuler vid fakturabehandling,
 - kommissionens och delegatens åsidosättande av klagandens berättigade förväntningar genom att de vägrade godkänna de omtvistade fakturorna,
 - kommissionens åsidosättande av klagandens berättigade förväntningar genom dess vägran att underteckna tillägg nr 1,
 - delegatens åsidosättande av klagandens berättigade förväntningar genom att vägra betala den del av fakturorna som skulle betalas i Somalia,
 - förstainstansrättens felaktiga bedömning av klagandens begäran och ogrundade ogillande av begäran avseende korrekt fakturerade belopp, och
 - otillfredsställande organisation av kommissionens avdelningar.

28 Beträffande kommissionens underlåtenhet att betala ersättning efter avtalets uppsägning, har klaganden åberopat fyra grunder beträffande:

— kommissionens skyldighet att motivera sina beslut,

— felaktig tolkning och tillämpning av artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF och artikel 93.1 i de allmänna villkoren,

— kommissionens åsidosättande av sin skyldighet att hjälpa företag i gemenskapen som har ingått ett EUF-avtal, och

— förstainstansrättens felaktiga bedömning av kommissionens försummelse.

29 I svarsinlagan har kommissionen begärt att domstolen med stöd av artikel 119 i rättegångsreglerna skall förklara att talan inte kan upptas till sakprövning eller i andra hand ogilla talan.

30 Enligt kommissionen skall klagandens samtliga grunder avvisas av tre skäl.

31 För det första framgår det av artikel 168a i EG-fördraget och artikel 51 i EG-stadgan för Europeiska gemenskapernas domstol att ett överklagande till domstolen skall vara begränsat till rättsfrågor. För det andra skall ett överklagande till domstolen enligt artikel 112.1 i domstolens rättegångsregler innehålla uppgifter om de grunder som åberopas. För det tredje får enligt artikel 113.2 i samma rättegångsregler ett överklagande till domstolen inte avse annan sak än den som varit föremål för talan i förstainstansrätten. Kommissionen anser inte att förevarande överklagande uppfyller något av dessa krav.

32 Beträffande sakfrågan anser kommissionen att förstainstansrättens bedömning av de faktiska omständigheterna och dess rättsliga prövning är helt riktig och att talan, även om den kan upptas till sakprövning, därför skall ogillas i sin helhet.

33 Enligt artikel 119 i domstolens rättegångsregler kan domstolen vid varje tidpunkt, om det är uppenbart att överklagandet inte kan upptas till sakprövning eller om det är uppenbart oggrundat, avvisa eller ogilla överklagandet genom motiverat beslut.

Beträffande utebliven betalning av vissa fakturor

Den första grunden

34 Klaganden anser att förstainstansrätten felbedömde de faktiska omständigheterna vilket ledde till en oriktig rättslig prövning. Denna grund kan delas in i tre delar.

35 Klaganden har inledningsvis påstått att förstainstansrätten hade fel när den ansåg att klaganden inte hade lämnat uppgift om de fakturor som delegaten vägrade godkänna, vilka inbegrep prishöjningar för cement, stål och asfalt. Klaganden har vidare, med hänvisning till Consulints skrivelse av den 13 juni 1990 där det påpekas att "enhetspriset för materialet till fundamentet för tillfartsledningarna inte hade ökat", påstått att förstainstansrätten missbedömde de faktiska omständigheterna när den konstaterade att klaganden hade underskattat möjligheten att i närheten av byggarbetsplatsen få tag på en av de komponenter som behövdes. Klaganden anser slutligen att förstainstansrätten felbedömde de faktiska omständigheterna när den fastslog att de tre fakturor som utfärdats av San Marco efter kommissionens beslut att bevilja ytterligare medel (meddelad klaganden den 27 december 1989) var att hänföra till utgifter som uppkom efter det att klaganden informerats om detta beslut.

- 36 Enligt artikel 49 första stycket i EG-stadgan för domstolen kan förstainstansrättens avgöranden överklagas. Enligt artikel 168a i fördraget och artikel 51 i samma stadga skall överklagandet vara begränsat till rättsfrågor och endast grundas på bristande behörighet hos förstainstansrätten, på rättegångsfel som kränker den överklagandes intressen eller på att förstainstansrätten har åsidosatt gemenskapsrätten. Enligt artikel 112.1 c i domstolens rättegångsregler skall det i överklagandet finnas uppgifter om de grunder som åberopas.
- 37 Det framgår av dessa bestämmelser att det i ett överklagande tydligt skall anges vad som kritiseras i den dom som det yrkas upphävning av samt de grunder som särskilt anförs till stöd för detta yrkande (se beslut av den 14 december 1995, Hogan mot domstolen, C-173/95 P, REG s. I-4905, punkt 20).
- 38 Enligt en fast rättspraxis uppfyller inte ett överklagande som inskränker sig till att upprepa eller ordagrant återge de grunder och argument som redan har anförts vid förstainstansrätten, inklusive sådana som grundade sig på omständigheter som denna domstol uttryckligen har ogillat, detta krav. Ett sådant överklagande utgör i själva verket endast en begäran om omprövning av den ansökan som framställts till förstainstansrätten, vilket enligt artikel 49 i EG-stadgan för domstolen inte omfattas av domstolens behörighet (se bland annat beslut av den 24 april 1996, CNPAAP mot rådet, C-87/95 P, REG s. I-2003, punkt 30).
- 39 Det framgår även av de ovannämnda bestämmelserna att överklagandet endast kan avse en prövning av om en rättsregel har överträtts och inte någon form av bedömning av de faktiska omständigheterna. Förstainstansrätten är dels ensam behörig att fastställa vilka faktiska omständigheter som är relevanta, utom då de innehållsmässiga felaktigheterna beror på handlingarna i det aktuella målet, dels ensam behörig att bedöma dessa faktiska omständigheter. När förstainstansrätten har fastställt och bedömt de faktiska omständigheterna, är domstolen enligt artikel 168a behörig att göra en kontroll av dessa faktiska omständigheters rättsliga beskaffenhet och de rättsliga slutsatser som förstainstansrätten drog av dessa (se dom av den 1 juni 1994, kommissionen mot Brazzelli Lualdi m. fl., C-136/92 P, Rec. s. I-1981, punkt 48—49).

40 Domstolen är således varken behörig att fastställa vilka faktiska omständigheter som är relevanta eller, i princip, att bedöma den bevisning som förstainstansrätten godtog till stöd för dessa omständigheter. När dessa bevis har frambringats på rätt sätt och när allmänna rättsgrundsatser och processregler avseende bevisbördan och framläggande av bevisning har följts, är endast förstainstansrätten behörig att avgöra bevisvärdet av de upplysningar som har förelagts den (se den ovannämnda domen kommissionen mot Brazzelli Lualdi m. fl., punkt 66).

41 Beträffande de tre delarna av den första grunden är det tillräckligt att konstatera att klaganden dels har underlåtit att framföra något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning, dels underlåtit att ange vad som kritiseras i den dom som det yrkas upphävning av. Klaganden har inte gjort gällande att någon rättsregel har överträtts utan endast bestritt förstainstansrättens bedömning av de faktiska omständigheterna.

42 Den första grunden kan således inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Den andra grunden

43 Klaganden har, med stöd av artikel 56 i de särskilda villkoren i avtalet som avser förhållandet mellan ingenjören och mottagaren, påstått att den hade en skyldighet att strikt följa de instruktioner den fick av Consulint, inbegripet dennas beslut att av tekniska skäl ändra sammansättningen av fundamentet. Klaganden hade därför rätt att vid förstainstansrätten göra gällande att delegaten överträdde sina befogenheter genom att vägra att godkänna fakturorna avseende tillfartsleder till broarna över floderna Juba och Shebelli av skäl som har samband med ändringen av fundamentet.

44 Beträffande denna grund är det tillräckligt att konstatera att klaganden återger de argument som redan har anförts vid förstainstansrätten och har inte anfört något

argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning. I punkt 63 i den överklagade domen konstaterade förstainstansrätten att Consulint "inte på något sätt kan anses ha uppträtt som kommissionens ombud" och i punkt 62 att "delegaten hade rätt att vägra godkänna ifrågavarande fakturor". Klaganden har emellertid inte bestritt denna rättsliga bedömning.

- 45 Den andra grunden kan således inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Den tredje och den sjätte grunden

- 46 Klaganden har påstått att kommissionen inte betalade inom de tidsfrister som föreskrivs i avtalet vilket innebär att avtalad ränta skall utgå. Vidare har kommissionen varken följt artikel 33 i de särskilda villkoren, enligt vilka betalningar i Somalia skulle ha erlagts i ecu, eller i Somalia erlagt 12 procent av vissa fakturor som till 88 procent redan betalats i Italien. Eftersom fakturorna av den 7 februari 1989, den 5 mars 1989, den 5 april 1989, den 8 maj 1989 och den 31 augusti 1989 hade godkänts, hade klaganden rätt att förvänta sig betalning av dessa fakturor både med avseende på den del som skulle betalas i Somalia och den del som skulle betalas i Italien. Eftersom den del som skulle betalas i Italien erlades i rätt tid, åsidosatte delegaten klagandens berättigade förväntningar genom att inte betala den del som skulle betalas i Somalia.
- 47 Det skall erinras om att enligt artikel 113.2 i domstolens rättegångsregler får överklagandet inte avse annan sak än den som varit föremål för talan i förstainstansrätten.
- 48 Vidare stadgas i artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga och faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet.

49 Att tillåta en part att först vid domstolen åberopa en grund som den inte åberopade vid förstainstansrätten är detsamma som att tillåta en part att vid domstolen — som har begränsad behörighet i överklagandearrenden — föra en mera omfattande talan än den som parten förde vid förstainstansrätten. I ett överklagande har domstolen således endast behörighet att granska förstainstansrättens prövning av de grunder som anfördes vid denna (se den ovannämnda domen kommissionen mot Brazzelli Lualdi m. fl., punkt 59).

50 I detta fall räcker det med att konstatera att de argument som har framförts av klaganden till stöd för den tredje och den sjätte grunden inte har åberopats vid förstainstansrätten.

51 Vidare har klaganden underlåtit att framföra något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning och att uppge vad som kritiserats i den överklagade domen.

52 Den tredje och den sjätte grunden kan således inte godtas, då det är uppenbart att de inte kan upptas till sakprövning.

Den fjärde grunden

53 Klaganden har påstått, på nytt med stöd av artikel 56 i de särskilda villkoren i avtalet, att eftersom kommissionen utan förbehåll betalade fakturorna för de fyra första broarna, för vilka samma ändrade fundament hade använts, hade dels delegaten inte rätt att vägra godkänna fakturorna för de två sista broarna, dels kommissionen och dess delegat inte rätt att vägra betalning av fakturorna på grund av problemet med fundamentet. Genom att göra så åsidosatte svaranden klagandens berättigade förväntningar.

- 54 Detta påstående har inte gjorts gällande vid förstainstansrätten.
- 55 Det är riktigt att klaganden, genom den första grund (med avseende på i synnerhet kommissionens tredje fel som medför utomobligatoriskt skadeståndsansvar) som åberopades vid förstainstansrätten, har gjort gällande att kommissionen åsidosatte klagandens berättigade förväntningar. Den har emellertid påstått att de ageranden och de försummelser som gav upphov till dessa förväntningar endast hänförde sig till det sätt på vilket kommissionen hade beviljat ytterligare medel för att klara av de ändringar som begärdes av den nationella utänordnaren och det sätt på vilket den ändrat tillägg nr 1 och sänt iväg det för underskrift.
- 56 Vidare har klaganden underlåtit att framföra något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning och att uppge vad som kritiserats i den överklagade domen.
- 57 Den fjärde grunden kan således inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Den femte grunden

- 58 Klaganden har gjort gällande att kommissionen åsidosatte principen om berättigade förväntningar genom att vägra underteckna tillägg nr 1 som den hade upprättat efter att ha meddelat att medel skulle beviljas. Den har påstått att delegaten — på grund av sin inställning, i synnerhet genom att godkänna ändringen av fundamentet för de första fyra broarna och begäran om ytterligare medel samt genom att upprätta tillägget utan att ta upp problemet med fundamentet — fått klaganden att tro att tillägg nr 1 skulle komma att undertecknas och att de ytterligare medlen skulle betalas ut.

59 Det är tillräckligt att konstatera att klaganden dels endast har upprepat de argument som har framförts vid förstainstansrätten, dels inte har framfört något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning.

60 I den femte grunden upprepas endast en del av den femte grund som klaganden åberopade vid förstainstansrätten. Som framgår av punkt 36 i den överklagade domen påstod klaganden vid denna instans att ”på grund av det sätt på vilket kommissionen hade beviljat ytterligare medel för att klara av de ändringar som begärdes av den nationella utanordnaren och det sätt på vilket den ändrat tillägg nr 1 och sänt iväg det för underskrift, hade klaganden rätt att förvänta sig att kommissionen skulle underteckna tillägget och betala de fakturor som hänförde sig till detta”. Den femte grunden avser i själva verket en omprövning av denna del av den första grunden som åberopades vid förstainstansrätten, vilken ogillades i punkt 70—75 i den överklagade domen, samt av de faktiska omständigheter som enligt klaganden utgjorde skäl för en berättigad förväntning från dennes sida.

61 Denna grund kan således inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Den sjunde grunden

62 Även om förstainstansrätten ansåg det vara berättigat av delegaten att vägra godkänna fakturorna på grund av prishöjningen för cement, stål och asfalt samt prishöjningen på enhetspriset för materialet till fundamentet, anser klaganden att den hade rätt att erhålla betalning för de fakturor som inte avsåg dessa delar. I detta hänseende anser klaganden att all nödvändig information finns i de handlingar som ingavs till förstainstansrätten.

63 Detta påstående har inte gjorts gällande vid förstainstansrätten. Klaganden gjorde då endast gällande att delegaten inte hade rätt att vägra godkänna ifrågavarande fakturor och att denna vägran under alla omständigheter inte var berättigad i detta fall (punkt 33—37 i den överklagade domen).

- 64 Det skall dessutom påpekas att förstainstansrätten i punkt 51 i den överklagade domen hänvisade till en fråga som ställts till klaganden för att klargöra om dennes ansökan endast avsåg prishöjningen på cement, stål och asfalt samt höjningen av enhetspriset på materialet till fundamentet och, om så inte var fallet, bereda klaganden möjlighet att framföra relevant bevisning. Till följd av klagandens svar konstaterade förstainstansrätten i punkt 52 att den endast kan pröva klagandens talan om den grundas på delegatens påstått felaktiga vägran att godkänna fakturor som inbegrep dessa prishöjningar.
- 65 Under dessa omständigheter kan således den sjunde grunden inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Den åttonde grunden

- 66 I punkt 101 i den överklagade domen konstaterade förstainstansrätten att klaganden inte framförde något argument eller någon bevisning om att kommissionens förvaltning fungerat otillfredsställande.
- 67 Klaganden har bestritt detta konstaterande och har i synnerhet betonat att den i sin ansökan hänvisade till det olämpliga sätt på vilket fakturorna, frågorna om fundamentet och tillägg nr 1 hade behandlats. Vidare har klaganden framhållit att den handskrivna not som delegaten tillsände sin överordnade i Bryssel den 30 juni 1990 utgör bevisning för att den relevanta avdelningen inom kommissionen inte fungerade tillfredsställande.
- 68 I detta hänseende kan det konstateras att klaganden endast har bestritt förstainstansrättens bedömning av de faktiska omständigheterna.

- 69 I vart fall bör det påpekas att förstainstansrätten konstaterade, i punkt 100 i sin dom, att eftersom det inte åligger kommissionen att uppfylla klagandens anspråk på betalning, skall detta argument förkastas på grund av att det är irrelevant. Klaganden har emellertid inte framfört något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning.
- 70 Under dessa omständigheter kan således den åttonde grunden inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Kommissionens underlåtenhet att betala ersättning efter avtalets uppsägning

Den första och den tredje grunden

- 71 Klaganden har gjort gällande att kommissionens beslut i skrivelserna av den 15 april och den 11 maj 1992 inte var tillräckligt motiverade, vilket krävs enligt artikel 190 i EG-fördraget. Vidare anser sökanden — med stöd av artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF, vilken innehåller regler om förseningar i förfarandet avseende projekt som finansieras av EUF — att kommissionen försummade sin allmänna skyldighet att skydda de finansiella intressena hos de företag inom gemenskapen som har ingått ett EUF-avtal.
- 72 Klaganden har inte åberopat dessa grunder vid förstainstansrätten och de skall därför avvisas, då det är uppenbart att de inte kan upptas till sakprövning.

Den andra grunden

- 73 Klaganden har påstått att förstainstansrätten tolkade och tillämpade artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF och artikel 93.1 i de allmänna villkoren på ett oriktigt sätt och felbedömde kommissionens skyldighet att tillmötesgå klagandens anspråk.

74 I artikel 93.1 i de allmänna villkoren föreskrivs att när förvaltningen ensidigt ger order om att verkställandet av avtalet slutgiltigt skall upphöra, uppsägs detta omedelbart och entreprenören har rätt till ersättning för samtliga förluster som han eventuellt drabbas av på grund av denna uppsägning, om inte uppsägningen beror på honom.

75 Den andra grunden är indelad i två delar.

Den första delen av den andra grunden

76 Klaganden har gjort gällande att kommissionen — vilken handlar i egenskap av chefutanordnare och nationell utanordnare enligt artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF samt i egenskap av förvaltning i enlighet med artikel 93.1 i de allmänna villkoren — i skrivelsen av den 1 mars 1991 åtog sig att betala den ersättning till klaganden som rätteligen skulle utgå för det arbete som redan utförts. Detta belopp uppgick totalt till 582 022,74 ecu.

77 Kommissionen har påstått att detta argument inte kan upptas till sakprövning. Enligt kommissionen har klaganden endast upprepat de argument som redan anfördes vid förstainstansrätten.

78 Den första delen av den andra grunden kan upptas till sakprövning. Klaganden kritiserar nämligen däri, implicit med dock tydligt, förstainstansrättens konstaterande i punkt 93 i den överklagade domen enligt vilket kommissionen med stöd av artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF har möjlighet, men ingen skyldighet, att betala en entreprenör när förseningar beträffande avslut och utanordning inträffar på nationell nivå. Klaganden anser även att det framgår av ordalydelsen av nämnda artikel 60 jämförd med artikel 93.1 i de allmänna

villkoren att kommissionen är skyldig att betala de belopp som enligt avtal och lag skall erläggas till klaganden, eftersom kommissionen agerade i egenskap av chefutanordnare och nationell utanordnare.

- 79 Denna första del av den andra grunden är emellertid uppenbart ogrundad. Det framgår nämligen tydligt av artikel 60 i den finansförordning som är tillämplig på femte EUF att chefutanordnaren kan vidta samtliga åtgärder som är nödvändiga för att förhindra ytterligare förseningar beträffande avslut, utanordning och betalning vilka riskerar att äventyra ett avtals fullgörande. Det följer emellertid inte av den omständigheten att kommissionen beslutade att säga upp ifrågavarande avtal med stöd av artikel 93.1 i de allmänna villkoren att möjligheten har blivit en skyldighet för kommissionen. Som förstainstansrätten med rätta påpekade i punkt 91 i den överklagade domen, skall frågan om klaganden enligt avtalet har rätt till vissa betalningar lösas i ett skiljeförfarande i enlighet med artikel 132 och bilaga XIII i den andra Lomékonventionen.

Den andra delen av den andra grunden

- 80 Klaganden har gjort gällande att kommissionen enligt artikel 93.1 i de allmänna villkoren och till följd av skrivelsen av den 1 mars 1991 var skyldig att ersätta klagandens förluster till följd av uppsägningen av avtalet.
- 81 Det saknas skäl att undersöka detta argument, eftersom klaganden endast bestritt förstainstansrättens bedömning av de faktiska omständigheterna i punkt 107 i den överklagade domen. Förstainstansrätten konstaterade nämligen där att klaganden inte har bevisat att den skada som den anser sig ha lidit uppkom till följd av att chefutanordnaren sade upp avtalet. Härav följer att denna andra del inte skall godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.

Den fjärde grunden

- 82 Klaganden har gjort gällande att förstainstansrätten har gjort en felaktig bedömning genom att inte fastställa att kommissionen begick ett fel som förorsakade den skada som förelåg när avtalet sades upp och genom att konstatera att en sådan skada inte hade fastställts. Den har påstått att det var på grund av Consulints anvisningar som klaganden lämnade kvar material på arbetsplatsen för de två sista broarna.
- 83 Det är i detta hänseende tillräckligt att konstatera att klaganden dels har underlåtit att framföra något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i sin bedömning, dels underlåtit att ange vad som kritiseras i den dom som det yrkas upphävning av. Vidare har klaganden inte gjort gällande att någon rättsregel har överträtts, utan endast bestritt förstainstansrättens bedömning av de faktiska omständigheterna.
- 84 I vart fall konstaterade förstainstansrätten i punkt 108 i den överklagade domen att klaganden inte hade bevisat att den fortfarande befann sig på arbetsplatsen den dag avtalet sades upp och i punkt 118 att den inte framfört några argument eller lagt fram någon bevisning inte bara för att kommissionen hade begått någon form av fel, utan även att den förlust som klaganden anser sig ha lidit uppkom på grund av det påstådda felet och inte på grund av inbördeskriget, stöld eller andra yttre omständigheter. Klaganden har endast bestritt denna bedömning av de faktiska omständigheterna. Vidare har den inte framfört något argument i syfte att fastställa att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i denna bedömning.
- 85 Under dessa omständigheter kan den fjärde grunden inte godtas, då det är uppenbart att den inte kan upptas till sakprövning.
- 86 Det följer av vad som ovan har anförts att de grunder som har åberopats av klaganden till stöd för sitt överklagande antingen uppenbarligen inte kan upptas till sakprövning eller är uppenbart ogrundade. Överklagandet skall därför ogillas i enlighet med artikel 119 i rättegångsreglerna.

Rättegångskostnader

- 87 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part åläggas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet, skall han åläggas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

följande beslut:

- 1) Talan ogillas.

- 2) San Marco Impex Italiana Srl skall bära sina egna samt ersätta kommissionens rättegångskostnader.

Luxemburg den 17 september 1996

R. Grass

Justitiesekreterare

D. A. O. Edward

Ordförande på första avdelningen